

Aivojen dopamiinireseptoreiden gammakuvaus (Datscan)

Sinulle on varattu aika Vaasan keskussairaalaan, isotooppilääketieteen osastolle. Päärakennus, 1.kerros, näytteenoton takana, **C1 huone 20**. Ole hyvä ja istu alas odottamaan. Hoitaja kutsuu nimellä sisään.

Mikäli mainittu aika ei sovi, ole hyvä ja ota yhteyttä. Puh: 323 2551.

Tervetuloa!

Tutkimuksen tarkoitus

Tutkimusta käytetään Parkinsonin taudin erotusdiagnostiikassa.

Esivalmistelut

Lähtävä lääkäri on antanut sinulle ohjeet lääkityksen lopettamisesta.

Tutkimuksen suoritus

Isotooppiosastolle tultuasi saat kaliumperkloraattia kilpirauhasen ja sylkirauhasen suojaamiseksi. Noin puoli tuntia tämän jälkeen sinulle annetaan pieni määrä radioaktiivista tutkimusmerkkiainetta laskimoon. Pistoksen jälkeen joudut odottamaan 3-4 tuntia, jonka aikana merkkiaine kertyy tutkittavaan aivoalueeseen. Odotusaikana sinun tulee juoda vähintään puoli litraa nestettä. Saat myös syödä ja poistua isotooppilääketieteen osastolta. Kuvauksen yhteydessä sinun pitää pystyä makaamaan liikkumatta 45 minuuttia. Kuvaus on kivuton.

Tutkimukseen kuluva aika

Kokonaisaika on noin 5.5 tuntia.

Jälkihoito

Tutkimuksen jälkeen juot runsaasti ja tyhjennät usein virtsarakkosi. Lisäksi saat mukaan kaliumperkloraatti pulverin, jonka nautit veden kera kuvauspäivän iltana.

Tulokset

Isotooppilääkäri antaa lausunnon tutkimustuloksesta. Lausunto toimitetaan lähtävälle osastolle tai poliklinikalle.

Mikä isotooppitutkimus on?

Isotooppitutkimuksessa potilaalle annetaan pieni määrä radioaktiivista tutkimusainetta yleensä kyynärvarren laskimoon. Tutkimusaine hakeutuu haluttuun elimeen, jota kuvataan gammakameralla.

Pistoksen jälkeen joudut ehkä odottelemaan ennen kuin kuvaus voidaan aloittaa. Kuvauksen aikana Sinun on oltava aivan liikkumatta kuvauspöydällä. Gammakamera on hyvin lähellä sinua jotta saadaan hyviä ja tarkkoja kuvia. Isotooppikuvausta varten ei yleensä tarvitse riisuutua. Kaikki metalliesineet ovat kuitenkin poistettava kuvausalueelta. Tutkimusaineesta ei tule mitään tuntemuksia, se ei väsytä eikä estä ajamista autoa.

Onko radioaktiivisesta aineesta vaaraa?

Ei, koska olet saanut vain pienen annoksen radioaktiivista ainetta. Saamasi säteilyannos on verrattavissa tavallisessa röntgenkuvauksessa saatuun säteilyannokseen. Isotooppitutkimuksissa käytettävät aineet eivät yleensä aiheuta sivuvaikutuksia.

Miten valmistaudun tutkimukseen?

Tavallisesti isotooppitutkimuksiin ei tarvitse valmistautua. Voit myös syödä ja juoda normaalisti ennen tutkimusta, tutkimuksen väliajalla ja tutkimuksen jälkeen. Erityistapauksissa annetaan tarkat ohjeet ruokavaliosta tai suoliston tyhjennyksestä. Useimpiin isotooppitutkimuksiin ei tarvitse muuttaa säännöllistä lääkitystä. Jos lääkitystauko on tarpeen, siitä ilmoitetaan sinulle.

Voinko ottaa saattajan mukaan?

Tutkimukseen voi ottaa saattajan mukaan. Lapsia ei kuitenkaan suositella otettavaksi mukaan isotooppiyksikköön.

Kauanko tutkimus kestää?

Tutkimuksen kesto vaihtelee tavallisesti muutamasta minuuteista muutamaan tuntiin. Tutkimuksesi keston saat tietää isotooppiyksikön henkilökunnalta. Joissakin tutkimuksissa on tutkimusaineen antamisen ja kuvauksien välillä tauko. Sen aikana odotetaan tutkimusaineen kertymistä kuvauskohteeseen. Odotusaikana voit halutessasi poistua isotooppiyksiköstä.

Mitä teen tutkimuksen jälkeen?

Voit syödä ja juoda normaalisti. Tutkimuksen jälkeen sinua yleensä käsketään juomaan tavallista enemmän lopun päivää ja tyhjentämään virtsarakkoa usein. Tämä auttaa tutkimusaineen huuhtoutumista pois kehosta.

Tehdäänkö tutkimuksia lapsille?

Isotooppitutkimuksia voidaan tehdä myös lapsille. Lapsille annetaan pienempiä annoksia radioaktiivista ainetta kuin aikuisille. Annos lasketaan tarkasti lapsen painon mukaan.

Onko raskaus tai imetys este tutkimukselle?

Kerro ennen tutkimusaineen antamista, jos olet raskaana tai jos raskaus on mahdollinen. Tutkimusaine saattaa kulkeutua myös sikiön verenkiertoon eikä isotooppitutkimusta siksi yleensä tehdä odottaville äideille. Isotooppitutkimuksen jälkeen ei tarvitse välttää raskaaksi tulemistä. Radioaktiivista ainetta voi erittyä äidinmaitoon. Ilmoita ennen tutkimusta imettämisestä, niin saat ohjeet imetystauon pituudesta.

Voinko hoitaa lapsia?

Vältä lopun päivää läheistä kontaktia lapsiin. Älä esimerkiksi pidä lasta vieressäsi tai sylissäsi pitkiä aikoja (yli puoli tuntia). Näin säästät lasta turhalta säteilyltä.

Voinko palata tutkimuksesta työhön?

Yleensä voit palata työhön suoraan tutkimuksesta.

Päiv. 14.11.2011